

**Verklaring burgemeester J. Broertjes
in de gemeenteraad van 30 oktober 2014**

Dank u voorzitter.
Geachte raad,

Vanavond hoort u van mij hoe ik denk over het rapport
‘Onderzoek naar bijstand en re-integratie’, dat hier op 20
oktober aan u werd opgeleverd.

Ik heb er voor gekozen om dit vanavond te doen, en niet
eerder. Omdat ik vind dat inhoudelijke behandeling hier
thuishoort. En niet via de media met veel tam tam vooraf.

Ik heb ook goed naar u geluisterd in de eerste termijn.

Vooropgesteld: Ik ben verheugd dat het onderzoek onze
ambtelijke organisatie en bestuur vrijpleiten van alle
beschuldigingen die we de afgelopen maanden over ons heen
hebben gekregen;
over misstanden, en vermeende misstanden.

Er zou hier maar wat ‘aan gerommeld’ worden. En in de krant
lees je dat het in Midden-Drenthe volgens sommigen zou
mankeren aan fatsoenlijk bestuur. En dat hier wordt gelogen.

Voorzitter,
Aantijgingen zijn gemakkelijk en zonder terughoudendheid over
ons uitgestort. En ik heb gezien wat die beschuldigingen
teweeg brengen.

Onze medewerkers kunnen zich inhoudelijk niet verdedigen.
Ook niet als ze er in hun privé-omgeving op worden
aangesproken. Zij kunnen zich niet uitspreken over
vertrouwelijke dossiers of over cliënten.

De waardevolste conclusie die we na het onderzoek volgens mij kunnen trekken, is dat onze mensen met opgeheven hoofd verder kunnen en dat ze trots kunnen zijn op hun werk.

Ik deel de mening van het college dat van misstanden bij onze sociale dienst niets is gebleken. Er is geen geld verdwenen, er zijn geen onoorbare dingen gebeurd, er zijn geen mensen door ons benadeeld of beschadigd.

Natuurlijk, overal worden fouten gemaakt. Natuurlijk, er staat ook een aantal kritische conclusies in het rapport. Verbeterpunten.

Maar ik vind het geen schande dat er wordt geconstateerd dat deze gemeente vooral probeert om maatwerk te leveren. Let wel: u hoort mij niet zeggen dat procedures, kaders en protocollen niet belangrijk zijn.

Maar het is niet voor niets dat er momenteel een landelijke discussie gaande is over doorgeslagen regelgeving. Over de rigide 'afvinkcultuur'.

Want, is de klant daar beter mee af? Hebben we liever protocollen afgevinkt dan zorg? Burgers willen een oplossing en geen procedure.

Het is niet voor niets dat er steeds meer taken door het rijk worden overgeheveld naar gemeenten. Terug naar de menselijke maat. Met als kanttekening –voordat u me daar op vangt- dat je natuurlijk altijd moet waken voor willekeur.

Voorzitter,

Over de kwaliteit van het rapport zeg ik niets. Daar gaat u zelf over

Ik ga met u naar conclusie 6 uit het rapport; over mijn eigen rol.

In beginsel gaat het rapport uit van de stelling dat een burgemeester niet nauw betrokken mag zijn bij een individuele

casus. En dat hij al helemaal nooit 1 op 1 een gesprek aangaat met een inwoner van zijn gemeente.

Ik ben het daar ten principale mee oneens. Ik vind dat de overheid er juist voor de burgers moet zijn. Bereikbaar. Niet verstopt achter een antwoordapparaat of een website.

En dat geldt zeker voor de burgemeester. Hij heeft namelijk een zorgplicht, voor álle inwoners. Dat betekent dus ook dat hij een luisterend oor moet hebben, zeker voor mensen in nood.

Natuurlijk wordt er in een specifiek geval wel eens tegen mij gezegd: zou je dat gesprek wel alleen aangaan?

Maar ik zeg niet snel 'nee' tegen een verzoek. Mijn deur staat open. Omdat ik niet wil werken vanuit betonnen argwaan. Ik wil er in principe van uitgaan dat mijn gesprekspartners zuivere bedoelingen hebben, net als ik.

Neem het mij maar kwalijk, noem het naïef. In de raadsvergadering van 21 mei heb ik ook toegegeven dat ik in het specifieke geval waar het nu om gaat, niet het meest verstandige besluit heb genomen:

Ik moest achteraf vaststellen dat mijn gesprekspartner, de adviseur van mevrouw Heesterman, geen zuivere bedoelingen had. Voor deze verkeerde inschatting heb ik verantwoording aan u afgelegd en mijn excuus aangeboden.

Er staat volgens mij op dit punt dan ook niets nieuws in het rapport. Er wordt in het rapport meerdere malen gesproken over de reconstructie van de gesprekken. Deze reconstructie is echter niet in te zien.

Geen gespreksverslagen die tot de reconstructie hebben geleid en volgens de onderzoekbijlage is er niet met mevr.

Heesterman en/of haar juridisch adviseur gesproken. Vreemd.

In de raadsvergadering van 21 mei heb ik niet expliciet gemeld dat er in het genoemde gesprek een alternatief voorstel tot een eventuele oplossing is besproken.

De bewering van de betrokken cliënte in de media in de week voor 21 mei jl. dat ik het aanbod zou hebben gedaan tot een levenslange uitkering zonder voorwaarden, lag namelijk mijlenver van mijn perceptie.

Zo'n aanbod kon ik niet eens doen, en zeker niet zonder goedkeuring van het college.

Het kon bovendien niet, omdat mevrouw op dat moment geen uitkering had, geen uitkering had aangevraagd, en volgens haar adviseur ook niet eens van plan was om een uitkering aan te vragen. Ze wilde namelijk verhuizen.

U mag mij –ik zeg het opnieuw- verwijten dat ik tijdens de raadsvergadering in mei uitvoeriger had kunnen zijn in mijn verslaglegging van het bewuste gesprek. Maar u mag van mij aannemen dat ik geen enkel belang had om ook maar iets achter te houden. Laat staan om iets te verzwijgen.

De afgelopen maanden heb ik me verbaasd over de wijze waarop kennelijk politiek en in de pers wordt ingezoomd op een vertrouwelijk gesprek met een cliënt van de sociale dienst. Een gesprek, dat in de verste verte nog niet in de buurt was van een oplossing. En waarvan eventuele afspraken, zoals u weet, altijd afhankelijk zijn van goedkeuring van het college.

Verschillende mensen hebben mij de suggestie gedaan om de heimelijke tapes op te vragen bij mijn gesprekspartner, en ze hier af te spelen. Maar dat roept bij mij principieel te veel weerstand op. Ik ben niet bereid om nu, tot eigen voordeel, gebruik te maken van methodes die ik zelf verwerpelijk heb genoemd en blijf noemen. Daartoe verlaag ik mij niet.

Voorzitter,

Aan het eind van de rit draait het hier kennelijk om de vraag wie tijdens een gesprek als eerste een bepaalde optie ter sprake heeft gebracht. Hier wordt tot in detail op ingezoomd. Waar gaat het over?!

Wat er in het rapport staat en de wijze waarop het er staat, zonder hoor en wederhoor, kan onmogelijk de grond zijn om het vertrouwen in de burgemeester op te zeggen.

Ik kan me evenmin onttrekken aan de gedachte dat dit gebeurt met bijbedoelingen. Het gaat nu niet meer om gelijk hebben, of gelijk krijgen. In alle gevallen ben ik de verliezer. Ik wil mij niet verlagen tot een welles- nietes- discussie.

Zo word je kennelijk als burgemeester afgerekend.

Voorzitter,

Op 25 september jl., tijdens de vorige raadsvergadering, heeft uw raad het besluit genomen om mij voor te dragen voor herbenoeming.

In de afgelopen weken heb ik echter in toenemende mate ondervonden dat de verhouding tussen burgemeester en de gemeenteraad onderdeel van discussie is geworden.

Ik heb uw raad gehoord in de vergadering in mei.

Ik heb de verslaggeving gevolgd in de media.

En zelfs een staatsrechtgeleerde grijpt het aan om politiek te bedrijven.

Ook vanavond heb ik gehoord wat u te zeggen hebt. En ik stel vast dat na de eind som, onder de streep, een gebrek aan vertrouwen overblijft. En dat betreurt ik zeer.

Kennelijk hecht men meer waarde aan onderzoekers, die zeggen dat zij een reconstructie van de gesprekken hebben gemaakt, dan dat men hun burgemeester vertrouwd.

Dat wil ik niet. Een burgemeester kan alleen functioneren als hij het vertrouwen geniet van zijn raad. En ik kan en wil niet werken, als men mij niet op mijn woord vertrouwd.

Ik wil voorkomen dat het gemeentebestuur, het ambt van de burgemeester, en het imago van deze gemeente schade oplopen.

Voor mij is de gegeven situatie dan ook reden om morgen aan de Commissaris van de Koning in Drenthe te vragen om de herbenoemingsprocedure stop te zetten. Ik zal een tweede termijn als burgemeester van Midden-Drenthe niet accepteren.

De beslissing valt me zwaar. Ik ben teleurgesteld, maar ik houd de eer aan mezelf.

Ik heb met erg veel plezier in Midden-Drenthe gewerkt. Mijn vrouw en ik hebben het hier erg naar de zin. Wij, ik voel me verbonden met de inwoners; geaccepteerd en gewaardeerd. En ik ben blij dat ik nog steeds het vertrouwen geniet van het college, van de wethouders.

Voorzitter,
Tot slot wil ik nog iets zeggen over de positie van burgemeesters.

Zoals u weet, ben ik bestuurslid van het Nederlands Genootschap van burgemeesters. Daar hoor je steeds vaker geluiden dat het schuurt rond onze positie.

Ook onze Commissaris van de Koning benoemde het dit jaar in zijn nieuwjaarstoespraak. Ik citeer hem: „Haast, mediadruk, wantrouwen, krampachtigheid, ongemanierdheid. Blijf in dat

geweld als bestuurder, als burgemeester, maar eens overeind. Je wordt gewoon geslacht.” Einde citaat.

Het karakter van het openbaar bestuur is in korte tijd drastisch veranderd. Er wordt steeds meer geregeerd bij de waan van de dag. Gemeenteraden zijn dikwijls onervaren en onrustig.

Het gezag van burgemeesters staat onder grote druk. Nog niet zo heel lang geleden was het nog ondenkbaar dat een burgemeester werd weggestuurd. Of hij moest al een zwaar vergrijp hebben gepleegd.

De burgemeester van vandaag loopt grote risico's. Vooral als hij daadwerkelijk mee bestuurt. Werkelijk alles wordt uitvergroot.

De burgemeester is onderdeel geworden van een afrekencultuur en kan - misschien wel makkelijker als een wethouder- worden weggestuurd. Bij het minste of geringste akkefietje en bij de luim van de dag. Zijn kwaliteiten doen op dat moment niet meer ter zake.

Voorzitter,

Dit is mijn statement. Hier laat ik het bij. Aan eventuele verdere discussie, hier in de raad of straks in de pers, zal ik geen bijdrage meer leveren.

Dank u.